

Stiløvelser som Forstandsøvelse, som en Dvælse, der i høj Grad stærker Tænkningen. Men her kommer jeg igjen tilbage til, hvad jeg udtalte ved forrige Behandling, at jeg fremfor noget Andet i saa Henseende sætter Pris paa latinff Stil, og for mig staa det derfor som det Duffeligste, at Loven blev i den Stikelse, hvori den nu foreligger, saaledes nemlig, at der ved Afgangseramen ikke blev fordret nogen særffilt Stilprøve i noget Sprog, men at det blev Stolens Sag at øve sine Disciples Læseerne ved Stiløvelser, skriftlige eller mundtlige. Det kunde maasse efter disse Utringer synes underligt, at jeg er saa meget imod den latinff Stil som Afgangsprøve, men den Grund, jeg anførte derfor ved forrige Behandling, fastholder jeg fremdeles, den nemlig, at jeg har en vis Frygt for, at naar den latinff Stil eller hvilken som helst anden Stil skal være med ved Afgangsprøven, er der Anledning for Lærerne til at forcere Disciplene ud over de Grændser, som ere onskelige. Det er jo ganske naturligt og talsfald meget tilgiveligt, om Lærerne ikke forstaa at begrænde sig i denne Retning, og dertil kommer, at saaledes som Forholdene ere for Diebliffet, blive f. Ex. alle de latinff Stile, der skrives til Afgangseramen, indsendte til Undervisningsinspektøren, naturligvis for at han kan holde vaagent Die vistnok haade med Lærerne og med Disciplenes Fremgang. Dette er en Klemme, der meget let paa Læreren — dersom jeg var Lærer, vilde jeg ikke undse mig for at sige, at det vilde virke saaledes paa mig — kan virke saaledes, at han siger: Jeg maa gjøre alt Mit til, at disse Stile kunne komme til at se saa godt ud som muligt for Undervisningsinspektøren. Derfor er jeg imod Stil til Afgangseramen. Nu siger man: Da vi nu ere gaaede fra latinff Stil, saa lad os tage en Prøve i fransk Stil istedetfor. Men saa bliver Forholdet jo akkurat det Samme; thi saa indsendes Stilene maasse til den ærede 1ste Landsstingsmand for 2den Kreds (Bjerring), og saa bliver han Bussemanden, om jeg saa maa sige, og saa bliver fransk Stil maasse forceret paa den latinff Stils Beskøftning, hvad der for mig vilde staa som meget uheldigt. Der er Intet, som efter min

Mening i den Grad stærker Forstanden hos Disciplene, klarer deres Tanker og giver dem Leilighed til at se skarpt paa en Ting som Stiløvelser. Men hvorfor har Stil da ikke være et Fag ved Afgangseramen? For at Stiløvelserne ikke skulle forceres ud over rimelige Grændser. Skal man beholde Stil ved Afgangseramen, holder jeg ubetinget paa latinff Stil; thi fransk ville Disciplene alligevel ikke lære saaledes, at man vil kunne sige om en Student, at han kan fransk, kan skrive eller tale fransk. Jeg har aldrig været i Frankrig og kan saaledes ikke tale af egen Erfaring, men jeg har hørt, at det er en sørgelig Erfaring, at naar saadanne unge Mænd komme til Frankrig, kan Ingen forstaa dem, selv ikke hvad de skrive. Sprog læres jo overhovedet ikke saaledes i Skolen, at det kan siges, at Discipelen kan det paagjøeldende Sprog; Dvælsen deri er ikke for Sprogets, men for den almindelige Uddannelses Skyld. Derfor forekommer det mig ikke heldigt at trække noget Sprog frem paa de andres Beskøftning, og derfor stemmer jeg for, at vi blive staaende ved Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, navnlig dersom det fortolkes saaledes, som jeg mener, at det bør fortolkes, nemlig derhen, at man i Skolerne kan benytte Stiløvelser for derved at øve Disciplenes Forstand. Derfor stemmer jeg mod Forslaget under Nr. 2.

Madvig: Ja det gjør mig underligt oundt, at det ærede Medlem, der flere Gange har erklæret mig for en Autoritet, mere taler om min Autoritet end lægger Mærke til mine Ord, idet han, som det synes mig, virkelig befinder sig i stor Uklarhed. Jeg skal begynde med, hvad det ærede Medlem sagde sidst, at man skal skrive Stil ikke for det enkelte Sprog, men for den almindelige Dannelses Skyld, og at derfor skulle vi ikke gjøre Stilen til Examensfag. Man lærer aldrig Noget for den almindelige Dannelses Skyld uden først at lære det for den spectielle Gjenstands Skyld. Sgjennem at tilegne sig den spectielle Gjenstand med Dygtighed erhverver man almindelig Dannelse, men der er intet Værd end denne Tale om, at man i Skolen vil have den almindelige Dannel-